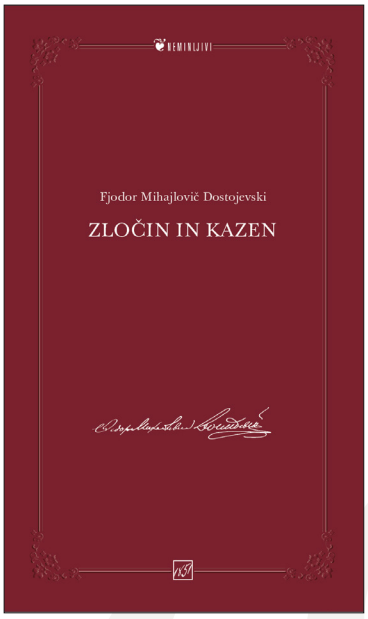
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

FJODOR MIHAJLOVIČ DOSTOJEVSKI: ZLOČIN IN KAZEN

Ali cilj res opravičuje sredstva?

Zločin in kazen *je eno najpomembnejših del svetovne literature. Dostojevski v ospredje postavi notranji boj, ki se odvija v glavnem protagonistu, Raskolnikovu. Ideja, da je pod pretvezo višjega dobrega z aktivnim izstopom iz pasivne množice upravičen do zločina, ga naredi anti-junaka. A ker sam ni zmožen ponotranjiti ideje Nadčloveka, se na koncu zaradi umora in ropa preda oblastem ter sprejme kazen in pokoro.*

Psihološki roman *Zločin in kazen* je bil prvič objavljen leta 1866, ko je v nadaljevanjih izhajal v časopisu *Ruski vestnik*. Literarnozgodovinsko se ga uvršča v obdobje realizma, Dostojevski pa je zgodbo postavil v kontekst ruske družbe druge polovice 19. stoletja. V ospredju je protagonist Raskolnikov, ki se spopada z vprašanjem o Nadčloveku in upravičenosti zločina. Pri njem ima že ime simbolno vrednost, saj ponazarja razklanost med pozitivnim in negativnim, dobrim in zlim/slabim, mirom in nemirom, življenjem in smrtjo. Delo je v slovenski jezik prvi prevedel Vladimir Levstik, tokratna izdaja pa je pregledan in dopolnjen prevod Sovretovega nagrajenca, Marjana Poljanca, za katerega je spremno besedo napisala dr. Urša Zabukovec.

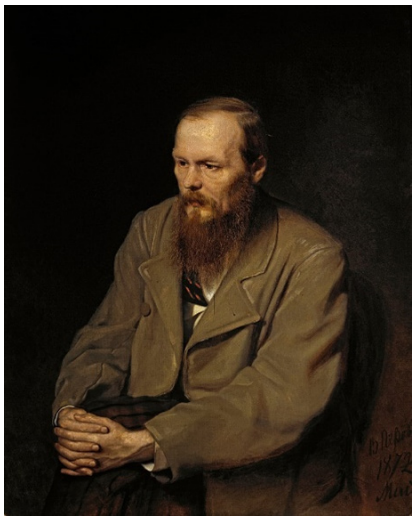
Podatki o knjigi

- Naslov: Zločin in kazen
- Avtor: Fjodor Mihajlovič Dostojevski
- Zbirka: Neminljivi
- Prevedel: Marjan Poljanec
- Spremna beseda: dr. Urša Zabukovec
- Urednik: Jernej Kusterle
- Format: 135 mm x 210 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 720
- ISBN: 978-961-278-589-5
- Cena: 39,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

O avtorju

Fjodor Mihajlovič Dostojevski (11. 11. 1821–9. 2. 1881)

Dostojevski je bil v drugi polovici štiridesetih let 19. stoletja blizu zgodnjemu socializmu, zaradi česar je bil leta 1849 prijet, obsojen najprej na smrt, nato pa – po spremembi kazni – na ječo in Sibirijo, od koder je bil izpuščen leta 1859. Njegova pisateljska kariera se je začela že leta 1844, vendar so njegova glavna dela (*Zločin in kazen*, *Idiot*, *Besi* ter *Bratje Karamazovi*) nastala šele v 60. in 70. letih. Dostojevski je zaznaval in prikazoval konflikte, v katerih je pristal »moderni« človek. Napisal je devet romanov, številne novele in črtice ter veliko število neleposlovnih besedil. Njegov umetniški opus opisuje politične, socialne in duhovne razmere v času Ruskega imperija. S svojim bratom Mihailom je ustanovil dva časopisa: *Vremja* in *Epoha*.

Iz knjige

In ali res misliš, da sem šel tja kakor bedak, brezglavo? Šel sem kakor bister človek in prav to me je pogubilo! In ali misliš, da na primer nisem vedel vsaj tega, da pravzaprav niti nimam pravice imeti oblast, če se kar naprej sprašujem, ali imam pravico imeti oblast. In če si zadam vprašanje, ali je človek uš, potem človek najbrž ni uš *zame*, ampak je uš za tistega, ki na to še pomisli ne in ki si na svoji poti ne zastavlja vprašanj … Če sem se toliko dni mučil s tem, ali bi Napoleon to storil ali ne, sem torej jasno čutil, da nisem Napoleon … Prestal sem vso muko vsega tega blebetanja, Sonja, in sem se je hotel znebiti enkrat za vselej: hotel sem ubiti brez kazuistike, Sonja, ubiti zaradi sebe, samo zaradi sebe! Pri tem nisem maral lagati niti samemu sebi! Nisem ubil zato, da bi pomagal materi – to je neumnost! Nisem ubil zato, da bi postal dobrotnik človeštva, potem ko pridobim sredstva in oblast. Neumnost! Ubil sem kratko in malo zaradi sebe, zaradi samega sebe: v tistem trenutku mi je bilo najbrž vseeno, ali bom postal dobrotnik kogar koli ali pa bom vse življenje kakor pajek lovil vse ljudi v svojo mrežo in vsem izsesaval žive sokove. In predvsem nisem potreboval denarja, Sonja, ko sem šel ubijat; bolj kakor denar sem potreboval nekaj drugega … Zdaj vse to vem … Razumi me: če bi šel po isti poti, umora mogoče ne bi ponovil nikoli več. Moral sem zvedeti nekaj drugega, nekaj drugega me je napeljalo k temu: takrat sem moral ugotoviti, in to čim prej, ali sem uš kakor vsi ali sem človek. Bom zmogel prestopiti mejo ali je ne bom zmogel? Si bom upal skloniti se in pobrati ali ne? Ali sem trepetajoče bitje ali pa *imam pravico* …
(Strani 530–531)

3000 Celje, Prešernova ulica 23, T 03 426 48 00, F 03 426 48 10, Knjigarna: T 03 490 14 21, F 03 490 14 22
1000 Ljubljana, Nazorjeva ulica 1, T 01 244 36 52, F 01 244 36 75, Knjigarna: T 01 244 36 50
info@celjska-mohorjeva.si • www.mohorjeva.org